

dog henſtille, om Lyendet, der ikke er den af Parterne, der er bedſt iſtand til at kunne gjøre ſig beſkjendt med vidtløftige Dokumenter eller forſtaar at fortolke dem, er bedre tjent med en Liſtand, hvor det er let at foruſe, at det naonlig vil være Kommiſſionærene og Feſtemændene, der komme til at gjøre de ſtørſt mulige Anſtrengelſer med Henſyn til at ſkrive bindende Kontrakter. Jeg tror ikke, at det vil være heldigt. Jeg ſkal nævne et ſpecielt Tilfælde, hvor Lyendeloven varetager Lyendets Lærv. Det er i Sygdomstilfælde. Hvorledes tro ærede Medlemmer, det vil komme til at ſe ud, hvis man ſkulde oprette frie Kontrakter i den Retning. Tror man det, vil være ſaa ganſke let at faae de Beſtemmelſer ind i Kontrakten, ſom nu ſtaa i Lyendeloven, og i ethvert Fald maa man holde ſig overbevist om, at Mange ville unddrage ſig den naturlige Forpligtelſe. Nu er der mangan Husbond, ſom yder mere end Lyendeloven befaler i den Retning; der er Andreſ, der holde ſig nøie til den, men Alle maa gjøre Noget. Men det vilde under frie Kontraktforhold i langt høiere Grad komme an paa Helb og Uheld, hvem den Vedkommende ſit til Husbond, det vilde i langt høiere Grad være afhængig af, om der var et Tillidsforhold tilſtede eller ikke. Derfor tror jeg, at man er bedſt tjent med, at man har en Lovgivning og i Genhold til den træffer ſine Aftaler om dette Forhold. Der er ſket en Forandring i Lyendeloven i 1867 ved Ophævelſen af Paategning i Studſmaalsbøger, men det var en meget lidet udtømmende Forandring. Thi det er egentlig ikke forbudt at give Studſmaal, og jeg for mit Vedkommende har givet mange, ſiden denne Lov kom ud, naturligviſ ikke ſlette, men anbefalende, og jeg har mangan Gang ikke ſpurgt Vedkommende, om de vilde have det, men de have gjerne taget det i ſelve Studſmaalsbogen, fordi Studſmaalsbogen har iſølge gammel Hævd et mere vederhæftigt Præg end løſe Papirer. Jeg vil indrømme, at Vedkommende kan forlange Paategningen uſlettet, og der ſtaar ogſaa i Loven, at man kan idømmes Bøder for at have ſkrevet Paategning; men jeg vil dog ſe, om Nogen ſkulde blive idømt Bøde for at have ſkrevet et „Anbefaleſ“ eller deſl. — det er det, jeg i Reglen har gjort. Jeg tror, at denne Beſtemmelſe opfattes af Mange ſaaledes, og jeg har opfattet den ſaaledes, at, naar jeg ikke vil anbefale Vedkommende, ſkriver jeg Ingenting, og naar jeg vil anbefale, ſaa anbefaler jeg. Jeg kan ikke ſe rettere, end at Loven i mange Tilfælde er kommen til at virke ſaaledes, og det er alſaa ikke noget virkelig Forbud. Jeg kan ikke tro, at der for Uvor, ſom det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds ſyntes at foruſette, paa nogen Maade ſkulde kunne være Tale om igjen at optage noget Signende og indføre Studſmaalsbøger — og med den Konſekvents, ſom det ærede Medlem i Kraft af ſine

Lighedsgrundſætninger kom til — en for Husbonden og en for Lyendet. Jeg tror ikke, at Nogen vil paaerøve det; men derimod er der nok Mange, ſom ville ſige ſom jeg, at det, man ad Lovgivningsveien ſtal ſøge at medvirke til — thi man kan ikke gjøre Andet — er at give dette Forhold den bedſt mulige Faſtthed, den bedſt mulige Sikkerhed for begge Parter, og jeg tror, at det bedſt opnaas ved at man gaar over til en anden Form for Kontrakten. Jeg tror, man burde indrette den nuværende Studſmaalsbog i Kontraktform, ſom ſagt, ganſke kort i Genhold til Lovgivningens Beſtemmelſer, og jeg tror, at man ſkulde forpligte Husbonden — i ſaa Henſeende accepterer jeg det ærede Medlems Onſke — til ligeledes at have et Exemplar af Kontrakten og at alle Exemplarer af de Kontrakter, han havde indgaaet, ſkulde være ſamlede i en Bog, det finder jeg overmaade fornuftigt og finder ikke, at der er det Mindſte at erindre derimod. Jeg tror nok, at naar vi ſkjære det bort, ſom det ærede Medlem kom ind paa, og det ſaaledes ikke er Meningen, at vi ſkulle tilbage til det Gamle, men komme til en forſtandig Udvilling, er det muligt at forliges om Noget, der vil være praktiſt. Jeg tror ogſaa, at naar man ſkulde ind paa Onſket om Husbondens Medansvarlighed, maatte man have ſaadanne Kontrakter at holde ſig til, ſaaledes at det blev normalt, at Vedkommende var i Beſiddelſe af Kontrakter for de Lyendeforhold, han havde indgaaet. Det vilde ogſaa modvirke ganſke korte Lyendeforhold, ſom jeg ikke tror ere heldige; og hvorfør jeg onſker Faſtthed, er, at jo mere løſt Kontraktforholdet bliver, deſto hyppigere ville Lyeneſter maanedſviſ blive. De ere hyppige i Kjøbenhavn og Kjøbenhavns Omegn, og jeg tror, at naar man vil ſe til Kjøbenhavn med Omegn og andre Steder i Landet, ſkal man ikke gløbe ſig ved de Følger, det har havt, at Lyendeforholdet der er blevet et Maanedſforhold. Jeg ſkal gjøre opmærksom paa, at der jo rimeligviſ meget ſnart vil blive Leilighed til at beſtjæftige ſig med dette Spørgſmaal paa et andet Omraade, nemlig, naar der kommer en Lov til os, der hedder Lov om Liſyn med Fremmede, ſom for Diebliffet er til Forhandling i det andet Thing. Jeg tror, at der ogſaa i den er Beſtemmelſer, ſom gribe ind i det Forhold, her nærmest er Tale om, og der jo muligviſ bliver Grund til ogſaa der at tage under Overveielſe de Forandringer, ſom man mener, kunde ſke i Lyendeloven. — Der er af det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagb) ſtillet et Endringsforſlag til Udvalgets Forſlag til Beſlutning, og jeg ſtal ſige, at jeg perſonlig i ogſfor ſig ſlet ikke ſkulde have Noget imod at ſtemme for det Endringsforſlag, men ſom Sagen er kommen til at foreligge, tror jeg ikke, det godt lader ſig gjøre, da Udvalget — ſom det ſynes, er det hele Udvalget — faſtholder ſit Forſlag, og da den høitærede Juſtitsminiſter har er-